

OSNOVA Č. 7 - ŠKOLENÍ BOZP PRO ŘIDIČE – „REFERENTY“

Řidič motorového vozidla musí mít při řízení u sebe: (§ 6 z. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

- řidičský průkaz
- osvědčení o registraci vozidla podle zvláštního právního předpisu (technický průkaz)
- doklad prokazující pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle zvláštního právního předpisu
- osvědčení profesní způsobilosti řidiče, **pokud jde o řidiče, který je povinen účastnit se zdokonalování odborné způsobilosti** podle zvláštního předpisu

Zdokonalování odborné způsobilosti řidičů a přezkoušení (1x za ročně) jsou povinny účastnit se osoby, které řídí:

(§ 48 z. 247/2000, ve znění pozdějších předpisů)

- motorové vozidlo vybavené zvláštním výstražným zařízením se zvláštním světelným zařízením modré barvy
- vozidlo taxislužby
- vozidlo pro přepravu více jak 9 cestujících včetně řidiče
- nákladní vozidlo, speciální vozidlo a jízdní soupravu, pokud největší povolená hmotnost vozidel nebo jízdní soupravy převyšuje 7 500 kgo

Vyhláška č. 167/2002 Sb. kterou se provádí zákon č. 247/2000Sb., ostatní řidiči, tedy ti, kteří nejsou uvedeni ve výše uvedeném odstavci, jsou seznamováni s právními a ostatními předpisy týkajícími se provozu motorových vozidel v souladu s požadavky zákoníku práce. Není stanoven požadavek ani na periodicitu těchto školení (četnost stanoví zaměstnavatel) ani na odbornou způsobilost školitele (dříve jen autoškoly).

Pravidelným lékařským prohlídkám je povinen se podrobovat:

(§ 87 zákona 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

- řidič, který řídí motorové vozidlo v pracovněprávním vztahu a u něhož je řízení motorového vozidla druhem práce sjednaným v pracovní smlouvě
- výše uvedení řidiči absolvují prohlídky v periodách 1x za 2 roky (do 50 let věku) a 1x za rok (nad 50 let věku)

BEZPEČNOST PRÁCE A TECHNICKÁ ZAŘÍZENÍ PŘI PROVOZU, ÚDRŽBĚ A OPRAVÁCH VOZIDEL

- Nepřetržitá doba řízení vozidla nesmí být delší než 4 hodiny. Za tuto dobu se považuje doba vlastního řízení včetně přerušení řízení na dobu kratší než 10 minut.
- Po uplynutí doby uvedené v odstavci 1 musí řidič přerušit řízení vozidla z důvodu bezpečnosti práce nejméně na dobu 30 minut.
- S výjimkou dálkové dopravy může být bezpečnostní přestávka rozdělena na více přestávek, z nichž nejkratší musí trvat nepřetržitě alespoň 10 minut.
- Řidič nesmí řídit vozidlo, je-li jeho schopnost k řízení snížena únavou po vykonání fyzicky namáhavé práce, která mu vyplývá z jeho pracovních povinností.
- Řidič je povinen vést evidenci o době řízení vozidla a bezpečnostních přestávkách. Záznamy mohou být vedeny technickým zařízením.
- Doba odpočinku musí být strávena mimo vozidlo; výjimečně v případech, kdy je vozidlo vybaveno lůžky umožňujícími členům osádky pohodlně ulehnout, může být doba odpočinku strávena na těchto
- Při jízdě a činnostech mimo pozemní komunikace se musí řidič chovat ukázněně a ohleduplně, přizpůsobit své chování stavu a povaze terénu, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat.

Řidič:

- nesmí zastavovat a stát na místě, kde vozidlo překáží z hlediska bezpečnosti práce a technických zařízení nebo je ohroženo prací konanou v jeho blízkosti, povahou terénu nebo vedením vysokého nebo velmi vysokého napětí,
- nesmí se s vozidlem otáčet ani couvat, nevyhovuje-li tomu povaha terénu,
- musí v případech, kdy to vyžadují okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, zajistit bezpečné couvání a otáčení pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby; jakmile tuto osobu ztratí z dohledu, je povinen ihned zastavit,
- musí zdůraznit začátek couvání zvukovým výstražným znamením v případě, kdy není dostatečný zpětný výhled z vozidla a couvání není zajištěno pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby,
- musí před opuštěním vozidla provést taková opatření, aby vozidlo nemohlo ohrozit bezpečnost osob a technických zařízení,
- musí při vlečení vozidla dodržovat ustanovení zvláštních předpisů,
- nesmí tlačít vozidlo motorickou silou bez použití tyče, která je na vozidlech řádně zajištěna.

Provozovatel je povinen:

- provést u řidiče před přidělením vozidla a před jeho převedením na jiný druh a typovou řadu vozidel seznámení s návodem výrobce pro jeho obsluhu a přesvědčit se o jeho schopnostech s ohledem na jeho pracovní zařazení,
- zajistit údržbu a čištění svých dopravně provozních prostor,
- opatřit účelové komunikace příslušným dopravním značením podle zvláštních předpisů,
- určit prostory pro nakládání a vykládání včetně jejich bezpečného zajištění,
- vyznačit výstražnými tabulkami, dopravními značkami, případně nahrnutím zeminy místa, kde hrozí nebezpečí zřícení nebo zasypání vozidla a za snížené viditelnosti je podle potřeby opatřit červeným světlem, odrazovými skly apod.,
- pokud to vyžadují okolnosti podrobně seznámit řidiče, který vjíždí do jeho dopravně provozních prostorů, s místní situací,
- provést technická nebo organizační opatření na svých pracovištích, kde dochází k opakovanému couvání nebo otáčení vozidel, aby bylo zabráněno vstupu osob do ohroženého prostoru,

Provoz, oprava, údržba a kontrola vozidla se musí provádět podle návodu stanoveného výrobcem nebo technologického postupu.

Při provádění oprav, údržby a kontrol vozidla je pracovník zejména povinen:

- vozidlo zabezpečit proti samovolnému pohybu,
- provádět kontrolu spodku vozidla jen při vypnutém motoru, pokud výrobce nestanovil jinak,
- zajistit zvednuté vozidlo nebo jeho části proti pádu,
- použít při huštění pneumatik kol nenamontovaných na vozidle s ráfkem opatřeným závěrným a pojistným kruhem nebo s děleným ráfkem bezpečný kryt nebo zařízení, které plní obdobnou funkci,

Je zakázáno:

- opravovat naložené vozidlo, pokud není zabezpečena jeho stabilita a náklad může pracovníka ohrozit,
- opravovat, kontrolovat a provádět údržbu vozidla, pokud není zdvihnutá sklápěcí část zabezpečena proti pádu,
- manipulovat s ovládacím zařízením vozidla bez předchozích opatření, která vyloučí nežádoucí pohyb vozidla nebo jeho částí,
- uvolňovat pneumatiku při huštění.

NOVÉ PŘEDPISY

Změny v pravidlech silničního provozu

(zákon č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

- ❑ účastník provozu nesmí používat technické prostředky a zařízení, která znemožňují nebo ovlivňují funkci technických prostředků používaných policií.
- ❑ povinnost řidiče, s výjimkou řidiče tramvaje, umožnit chodci, který je na přechodu pro chodce nebo jej zřejmě hodlá použít, nerušené a bezpečné přejití vozovky
- ❑ povinnost řidiče motorového vozidla přepravovat osobu mladší 12 let nebo osobu mladší 18 let a menší než 150 cm na sedadle vedle řidiče pouze za použití zádržného systému
- ❑ povinnost řidiče zamezit používání zádržného systému na sedadlech, před nimiž nebo vedle nichž je umístěn airbag, pokud nelze toto zařízení na dobu použití zádržného systému vyřadit z činnosti
- ❑ povinnost řidiče motorového vozidla přepravovat osobu mladší 12 let nebo osobu mladší 18 let a menší než 150 cm na sedadle jiném než uvedeném v písmenu b) (sedadlo vedle řidiče) pouze za použití zádržného systému
- ❑ řidič nesmí držet při jízdě s vozidlem v ruce telefonní přístroj nebo jiné hovorové zařízení...
- ❑ povinnost řidiče jedoucího při souběžné jízdě v průběžném jízdním pruhu umožnit řidičům vozidel do tohoto pruhu, který přestal být průběžným, vjet tak, aby se vozidla jedoucí v průběžném pruhu a vozidla do něho přejíždějící mohla řadit střídavě po jednom do jízdního proudu průběžného pruhu (tzv. zipování)
- ❑ povinnost řidiče vjíždějícího na kruhový objezd dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím po kruhovém objezdu
- ❑ na dálnici je dovolen jen provoz motorových vozidel a jízdních souprav, jejichž nejvyšší povolená rychlost není nižší než 80 km.h⁻¹; dojde-li během jízdy k závadě, pro kterou nelze na rovině dosáhnout rychlosti nejméně 80 km.h⁻¹, musí řidič dálnici opustit na nejbližším výjezdu
- ❑ je-li nutné upozornit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích na hrozící nebezpečí, zejména v případech, kdy je nutné náhle snížit rychlost jízdy nebo zastavit vozidlo, dává řidič světelné výstražné znamení zapnutím výstražného světelného zařízení
- ❑ v období mimo část kalendářního roku, pro kterou je stanoven letní čas podle zvláštního právního předpisu, musí mít vozidlo za jízdy rozsvícena obrysová a potkávací světla nebo obrysová světla a světla pro denní svícení, pokud je jimi vybaveno podle zvláštního právního předpisu
- ❑ dojde-li při jízdě vozidla v tunelu k poruše vozidla, pro kterou se stalo toto vozidlo nepojízdným nebo dojde-li k dopravní nehodě, je řidič povinen neprodleně:
  - vypnout motor, a je-li k vytápění vozidla použito nezávislého topení, vypnout i toto topení,
  - učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v tunelu; vyžadují-li to okolnosti, je oprávněn zastavovat jiná vozidla,
  - oznámit zastavení vozidla nebo stání vozidla policii nebo osobě vykonávající dohled nad provozem tunelu.
- ❑ v případech uvedených v předchozím odstavci nesmí řidič ani přepravovaná osoba kouřit nebo zacházet s otevřeným ohněm a přepravované osoby jsou povinny vozidlo opustit a soustředit se do míst k tomu určených, popřípadě opustit tunel.
- ❑ dojde-li při dopravní nehodě ke hmotné škodě na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí nebo na jiných věcech nižší než 20.000 Kč, jsou účastníci dopravní nehody povinni ohlásit tuto nehodu policistovi, jestliže se nedohodnou na zavinění nebo byla-li hmotná škoda způsobena na majetku třetí osoby
- ❑ chodec nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku, přijíždějí-li vozidla s právem přednosti jízdy, nachází-li se na přechodu pro chodce nebo na vozovce, musí neprodleně uvolnit prostor pro projetí těchto vozidel
- ❑ pohybují-li se pomalu nebo stojí-li vozidla za sebou při pravém okraji vozovky, může cyklista jedoucí stejným směrem tato vozidla předjíždět nebo objíždět z pravé strany po pravém okraji vozovky nebo krajnici, pokud je vpravo od vozidel dostatek místa; přitom je povinen dbát zvýšené opatrnosti
- ❑ cyklista mladší 15 let je povinen za jízdy použít ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu a mít ji nasazenou a řádně připevněnou na hlavě

- ❑ zastavovat vozidla je oprávněna mimo jiné i osoba pověřená okresním úřadem k zajištění bezpečného přechodu dětí a školní mládeže přes pozemní komunikaci v blízkosti školního zařízení. Tato osoba je povinna při výkonu činnosti být označena podle prováděcího právního předpisu
- ❑ udělení, rozšíření, podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění rozhoduje příslušný okresní úřad
- ❑ nově je upravena problematika řidičských průkazů a řidičských oprávnění, například se zavádí podskupiny řidičských oprávnění A1, B1, C1, C1+E, D1 a D1+E, omezuje se platnost již vydaných vzorů řidičských průkazů České republiky a zavádí se vzor nový
- ❑ řidičské průkazy vydané do 30. června 1964 jsou jejich držitelé povinni vyměnit do dvou let od nabytí účinnosti zákona č. 361/2000 Sb. (dále jen „zákon“); řidičské průkazy vydané od 1. července 1964 do dne nabytí účinnosti zákona (1. leden 2001) jsou jejich držitelé povinni vyměnit do pěti let od nabytí účinnosti zákona

Nové dopravní značky

Vyhláška č. 294/2015 Sb. upravuje grafické znázornění dopravních značek. V této vyhlášce jsou uvedeny také nové dopravní značky, kterými jsou:

Výstražné dopravní značky

- ❑ značka "Pozor, kruhový objezd", která upozorňuje na křižovatku s kruhovým objezdem
- ❑ značka "Mlha", která upozorňuje na výskyt mlhy, případně kouře snižujících viditelnost
- ❑ značka "Nehoda", která upozorňuje na místo dopravní nehody
- ❑ značka "Nebezpečná krajnice", která upozorňuje na úsek pozemní komunikace, kde je nebezpečné vjet na krajnici

Zákazové dopravní značky

- ❑ značka "Zákaz vjezdu osobních automobilů"
- ❑ značka "Zákaz vjezdu pro jezdce na zvířeti"; zákaz platí i pro vstup osoby vedoucí takové zvíře
- ❑ značka "Jiný zákaz", která stanoví jiný zákaz než ten, který je možno vyznačit jinou značkou; zákaz je vyjádřen nápisem na značce; užije-li se nápisu "SMOG", je zakázána jízda pro určená vozidla v území, pro které byla vyhlášena smogová situace podle zvláštního právního předpisu
- ❑ značka "Zákaz vjezdu motorových vozidel s přívěsem"; zákaz platí i pro motorová vozidla s návěsem
- ❑ značka "Nejmenší vzdálenost mezi vozidly", která zakazuje řidiči motorového vozidla jízdu za motorovým vozidlem jedoucím před ním ve vzdálenosti menší než vyznačené na značce

Příkazové dopravní značky

- ❑ značka "Sněhové řetězy", která příkazuje řidiči motorového vozidla o třech a více kolech pokračovat v jízdě až po nasazení sněhových (protiskluzových) řetězů na nejméně dvě hnací kola; to neplatí pro vozidla vybavená pneumatikami s protiskluzovými hroty
- ❑ značka "Sněhové řetězy - konec"
- ❑ značka "Stezka pro jezdce na zvířeti", která příkazuje jezcům na zvířeti užít v daném směru takto označeného pruhu nebo stezky; pruhu nebo stezky smí užít i osoba vedoucí takové zvíře; jiným účastníkům provozu na pozemních komunikacích, než pro které je tento pruh nebo stezka určena, je jejich užívání zakázáno
- ❑ značka "Konec stezky pro jezdce na zvířeti"
- ❑ značka "Příkázaný jízdní pruh", která příkazuje řidiči vyznačeného druhu vozidla užít v daném směru takto označený jízdní pruh; na takto označený jízdní pruh smí řidiči ostatních druhů vozidel vjet jen při objíždění, odbočování, otáčení nebo vjíždění na pozemní komunikaci nebo vyjíždění z ní, přitom nesmí dojít k ohrožení ani omezení řidiče vozidla, pro který je jízdní pruh označen; v případě příkázaného jízdního pruhu pro druh vozidla nebo pro určitý účel, se do modrého pole vyznačí příslušný symbol vozidla nebo vhodný nápis
- ❑ značka "Konec příkázaného jízdního pruhu"

Informativní dopravní značky provozní

- ❑ značka "Přejezd pro cyklisty", která označuje přejezd pro cyklisty zejména tam, kde by jej řidič jinak neočekával
- ❑ značka "Tunel", která označuje blízkost vjezdu do tunelu, kde platí pravidla provozu na pozemních komunikacích pro chování v tunelu
- ❑ značka "Konec tunelu"
- ❑ značka "Nouzové stání", která označuje místo (plochu) vyhrazené pro nouzové stání vozidla; v případě, že je místo vybaveno hláskou tísňového volání, doplňuje se značka nápisem "SOS"
- ❑ značka "Kryté parkoviště", která informuje o krytém parkovišti nebo parkovací garáži
- ❑ značka "Parkoviště P + R", která označuje parkoviště, ze kterého lze pokračovat v jízdě prostředkem hromadné dopravy osob
- ❑ značka "Nejvyšší dovolené rychlosti", která informuje o vybraných nejvyšších dovolených rychlostech jízdy v obci, mimo obec, na dálnici a silnici pro motorová vozidla; užívá se zejména u hraničních přechodů
- ❑ značka "Střídavé řazení", která označuje (zdůrazňuje) místo, kde při souběžné jízdě platí střídavé řazení do jízdního proudu průběžného pruhu; její symbol může být obrácen

Informativní dopravní značky směrové

- ❑ značka "Návěst změny směru jízdy" a značka "Návěst změny směru jízdy s omezením", které informují zejména o změně směru jízdy na pozemní komunikaci, případně o vzdálenosti k takovému místu a vyznačují počet a uspořádání jízdních pruhů; symbol šipky může být obrácen;
- ❑ značka "Směrová tabule pro cyklisty (s jedním cílem)", "Směrová tabule pro cyklisty (s dvěma cíli)", "Návěst před křižovatkou pro cyklisty" a "Směrová tabulka pro cyklisty", které informují o směru a případně i o vzdálenosti v kilometrech k vyznačeným cílům a o číslu cyklistické trasy
- ❑ značka "Označení názvu ulice", které informují o názvu, průběhu a případně i o směru k vyznačené ulici
- ❑ značka "Kulturní nebo turistický cíl - návěst", která informuje o významném kulturním nebo turistickém cíli nebo oblasti; na značce lze užít vhodný symbol nebo siluetu konkrétního cíle
- ❑ značka "Kulturní nebo turistický cíl" a "Komunální cíl", které informují o směru a případně i o vzdálenosti k vyznačenému turistickému, kulturnímu nebo komunálnímu cíli; značky mohou být doplněny vhodným symbolem

Informativní dopravní značky jiné

- ❑ značka "Místo pro odpočinek"
- ❑ značka "Dopravní vysílání", na které se uvádí rozhlasová stanice s celoplošným dopravním vysíláním

Dodatkové tabulky

- ❑ značka "Bez poplatku", která informuje o nezaplatném úseku dálnice nebo silnice pro motorová vozidla

Vodorovné dopravní značky

- ❑ značka "Žluté zkřížené čáry", které vyznačují plochu, na kterou řidič nesmí vjet, pokud je za touto plochou taková dopravní situace, že by byl nucen zastavit vozidlo na vyznačené ploše
- ❑ značka "Bílá klikatá čára", která předem upozorňuje na místo vyžadující zvýšenou opatrnost
- ❑ značka "Šikmé rovnoběžné čáry" a "Křivky", které vyznačují plochu, do které je zakázáno vjíždět nebo nad ni nákladem zasahovat, pokud to není nutné k objíždění, odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci nebo vjíždění na pozemní komunikaci z místa ležícího mimo pozemní komunikaci; přitom nesmějí být ohroženi ostatní účastníci provozu na pozemních komunikacích
- ❑ značka "Bezpečný odstup", která vyznačuje doporučenou vzdálenost pro vozidla jedoucí za sebou za příznivých dopravních a povětrnostních podmínek

- ❑ značka "Trojúhelníky", která vyznačuje nájezd na umělou nerovnost na vozovce, např. zpomalovací práh vytvořený stavební úpravou
- ❑ značka "Optická psychologická brzda", která opticky, popřípadě i akusticky vede řidiče ke snížení rychlosti vozidla
- ❑ značka "Prostor pro cyklisty", která vyznačuje prostor určený pro cyklisty čekající na světelný signál "Volno"

Dopravní zařízení

- ❑ značka "Dopravní knoflíky", které doplňují nebo zvýrazňují vodorovné dopravní značky; dopravní knoflíky doplňující podélnou čáru přerušovanou nebo vodicí čáru jsou barvy bílé; na mostech a úsecích se zvýšeným nebezpečím častého výskytu náledí lze užít i knoflíky barvy modré; k doplnění podélné čáry přerušované oddělující průběžný pruh od odbočovacího nebo připojovacího pruhu nebo k doplnění podélné čáry přerušované v oblasti průpletového úseku lze užít knoflíky barvy zelené; k vyjádření podélné čáry přechodného vodorovného dopravního značení lze užít sestavy dopravních knoflíků barvy žluté nebo oranžové

DALŠÍ PŘEDPISY, SE KTERÝMI BYL PRACOVNÍK SEZNÁMEN:

- ❑ NÁVOD PRO OBSLUHU A ÚDRŽBU VYDANÉHO VÝROBCEM K POUŽÍVANÉMU VOZIDLU
- ❑ VYHODNOCENÍ RIZIK A STANOVENÍ BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ, KTERÉ JE ŘIDIČ POVINEN DODRŽOVAT PŘI VÝKONU ČINNOSTÍ, KTERÝMI BYL POVĚŘEN
- ❑ ZÁKLADNÍ PŘEDPISY SOUVISEJÍCÍ SE ZAJIŠTĚNÍM BOZP PRO SILNIČNÍ DOPRAVU

OVĚŘENÍ ZNALOSTÍ:

Ověření znalostí z provedeného e-learningového školení – formou nahodile vygenerovaných 10 testových otázek. Positivním výsledkem je vydání certifikátu o absolvování školení s platností jednoho roku

V Meziboří dne 1. 10. 2020

Zpracovala: Jana Vítová v.r.
OZO v prevenci rizik, KONTROL s.r.o.